

OIA – IZJAVA ZA MEDIJE (20.12.2004.)

Reakcija - Vladin poklon za mlade (ali u kojem nema NIŠTA!)

- **Prošle sedmice Vijeće Ministara BiH formiralo Komisiju za koordinaciju pitanja mladih**
- **Zašto Komisija ne znači NIŠTA? Još jedna kozmetička akcija vlasti prema mladima**
- **Vladin poklon za Novu godinu uz poruku: «Mladi, iduću dočekajte negdje drugdje!»**

Nakon dvije i pol godine od usvajanja Rezolucije o mladima državnog parlamenta i zaključaka Predsjedništva BiH da se formira Odjel za mlade na nivou BiH, zatim tačno dvije godine od ekspozea Terzića koji govori o mladima kao «ugroženoj kategoriji» i potrebi da se poboljša njihov položaj, te godinu i 3 mjeseca od pompezne najave Ministra Halilovića da će formirati Resursni centar za mlade, prošle sedmice Vijeće Ministara BiH kreiralo je Komisiju za koordinaciju pitanja mladih. Riječ je o komisiji koja je već u samome startu osuđena na propast i koja podsjeća na poklon - kutijicu u lijepom celofanu sa mašnicom, unutar koje nema NIŠTA.

Naime, Komisija s obzirom na sastav, utvrđen način rada, te manjak ekspertize i administrativnog okvira neće moći uraditi gotovo ništa od traženog i od onoga što mladi BiH priželjkuju, osim jedne vrlo bitne stvari (zavisi za koga) – selekcije ko će putovati u 2005. godini u Francusku, Mađarsku, Rumuniju, Škotsku, Slovačku i dr. zemlje koje će biti domaćini vladinih konferencija o pitanju mladih iduće godine.

Prema riječima Jana Zlatana Kulenovića, izvršnog direktora OIA-e, vodeće nevladine organizacije na polju omladinske politike na Zapadnom Balkanu, «ne postoji niti jedna zemlja u Europi, bilo razvijena, bilo tranzicijska koja nema poseban odjel za mlade koji radi 24 sata dnevno na tim pitanjima i koji ima educiran kadar za ovu oblast.» BH Komisija treba da ima 8 vladinih predstavnika i 10 omladinskih (koje bira vlada?) i koji će za svojih 10-ak sjednica u godini potrošiti 70.000 KM za dnevnice i jednu sekretarsku platu. Da li se pitanja mladih mogu na takav parcijalni način rješavati – na desetak sastanaka i to od strane osoba koje nemaju adekvatno znanje i iskustvo? Primjer je Komisija za mlade Skupštine Kantona Sarajevo koja se sastala u 2004. godini samo dva puta i koja unatoč članovima koji su profesionalni zastupnici, dakle imaju dovoljno vremena, nije proizvela niti jedan projekt, pa čak ni osigurala neka budžetska sredstva za mlade u idućoj godini.

Dok susjedna Hrvatska sprovodi već dvije godine 100 mjera, projekata za mlade, dok na Kosovu radi 15 osoba u Odjelu za mlade, a Makedonska vlada realizira preko milion dolara vrijedan program za mlade, BiH tek sada nakon pritiska omladinskih i međunarodnih organizacija prihvata da kreira nešto, ali to nešto što neće biti korisno onima kojima su takve akcije i namjenjene, a to su mladi. Zanimljivo je da je dodatna motivacija Vijeću Ministara BiH bila i podrška Svjetske Banke u iznosu od 250.000 KM u 2005. godini koja je uvjetovana barem nekim tijelom koje bi se bavilo mladima. Nažalost, država će ih potrošiti na neefikasnu Komisiju, dnevnice i putovanja. Odlična čestitka za Novu godinu, koja pokazuje da se vlast sjetila mladih i poručila im --> Sretna vam Nova godina, iduću dočekajte negdje drugdje!

Komisija kao komisija koja će koordinirati aktivnosti različitih ministarstava i entitetskih vlada nije nepotrebna, ali **BEZ odjela za mlade** koji će se redovno baviti ovom problematikom **sa educiranim i motiviranim kadrom** jednostavno NE MOŽE ništa uraditi. U prilogu slijedi 33 razloga zašto...

ZAŠTO??? **33** ARGUMENTA I RAZLOGA za formiranje Odjela za mlade:

1. **Potrebe mladih** BiH i njihov **položaj** traže posebnu brigu države koja je moguća samo ako postoji i institucionalni okvir unutar kojeg će postojati mehanizmi za koordinaciju i dizajn vladinih programa za mlade.
2. U ekspozeu Predsjedavajućeg Vijeća Ministara BiH gđina **Terzića**, na drugoj stranici mladi se definiraju kao ugrožena kategorija i navodi se da će vlada realizirati određene mjere, koje se ne mogu sprovesti bez «adrese za mlade» na nivou BiH.
3. Rezolucija o mladima **Parlamentarne skupštine BiH** (16.07.2002. godine) poziva vlasti BiH «da formiraju Odjel za mlade BiH kao primarni mehanizam za razvoj omladinske politike».
4. Na 145. sjednici **Predsjedništva BiH** 29.07.2002. godine donesen je zaključak «da se uputi inicijativa Vijeću Ministara BiH za formiranje Odjela za mlade».
5. Na konferenciji o omladinskoj politici Vijeća Europe/OSCE-a u septembru/rujnu 2003. godine **Ministar Halilović** je obznanio ideju da se formira Resursni centar za mlade BiH, kao prva administrativna jedinica za pitanja mladih.
6. **Razvojna strategija BiH (PRSP)** poseban odlomak je posvetila položaju i potrebama mladih i načinima da država njih odgovori. Pojedine mjere koje strategija predlaže ne mogu se koordinirati niti sprovesti bez posebne administrativne jedinice unutar Vijeća ministara BiH.
7. U razgovorima OIA-e sa 16 zastupnika **Parlamentarne skupštine BiH** iz različitih političkih partija tokom jeseni 2004. godine istaknuta je podrška da se kreira adekvatan institucionalni okvir za pitanja mladih kako u izvršnoj tako i u zakonodavnoj vlasti. Povodom toga pola posla je urađeno dopunom Poslovnika u čijoj je novoj verziji predviđen dodatak «mladi» Komisiji za ljudska prava.
8. **Interes mladih i omladinskih organizacija** iz raznih krajeva BiH artikuliran je i kroz ovaj zahtjev, a pokazatelj toga jesu i njihovi faksovi i pisma upućena pojedinim ministarstvima Vijeća Ministara BiH na koja ne može odgovoriti niko osim posebnog tijela koje će se baviti pitanjima mladih i saradnjom sa omladinskim organizacijama.
9. Na **1. BH Omladinskom parlamentu** (6.2002.) na kojem je sudjelovao Predsjednik Predsjedništva BiH, petina zastupnika u državnom parlamentu te 30-ak omladinskih lidera iz različitih dijelova BiH usaglašena je zajednička Rezolucija u kojoj se decidno navodi kako na nivou izvršne vlasti BiH treba da postoji odjel za mlade.
10. **Europska unija** donijela je 2001. godine dokument «Bijela knjiga» u kojoj se predstavljaju smjernice za sve članice EU o odnosu prema mladima i o zajedničkim principima omladinske politike. U sklopu procesa pridruživanja EU jedno od pitanja (uvjeta) koje će biti postavljeno BiH jeste i pitanje koja institucija BiH se bavi mladima i kako.
11. U dugogodišnjoj praksi **Vijeća Europe** u nizu dokumenata statutarnih tijela govori se o institucionalnom okviru za mlade čija jezgra je posebno vladino, administrativno tijelo za mlade.
12. U okviru Vijeća Europe postoji i Upravni odbor za mlade (**CDEJ**) koji okuplja vladina tijela za mlade zemalja članica. Bosna i Hercegovina nema mogućnost efikasnog učešća u radu toga tijela jer nema zvaničnu instituciju za mlade.

13. Prema **Europskom omladinskom forumu** i njihovom dokumentu «11 indikatora državne omladinske politike» (2001. godina) ključni pokazatelj da država ima sistem za rješavanje pitanja mladih jeste postojanje administrativne jedinice.
14. Prema Izvještaju o mladima BiH 2003. godine **UNDP**-a istaknuta je preporuka da se formira odgovarajuće tijelo za pitanja mladih na nivou BiH.
15. **Ujedinjeni narodi** su 1995. godine usvojili međunarodnu strategiju **Svjetski program akcije za mlade** koji ima 15 oblasti i koji nije moguće implementirati bez vladinog tijela koje će koordinirati akcije vlade. U 2005. godini BiH će morati izvijestiti UN o implementaciji ovoga programa!
16. Zajednički stav učesnika **Prve svjetske konferencije ministara odgovornih za mlade u Lisabonu 1998.** godine jeste potreba da se implementira Svjetski program akcije za mlade te da u posebnom fokusu bude pitanje učešća mladih u odlučivanju. Samo sudjelovanje ministara zaduženih za pitanja mladih iz čitavog svijeta pokazuje da te zemlje imaju uređeni sistem sa jasnom strukturom koja se bavi pitanjima mladih.
17. **Šesta Europska konferencija ministara odgovornih za mlade** u Solunu 2001. godine okupila je Ministre koji imaju posebna tijela za pitanja mladih. BiH je predstavljalo entitetsko ministarstvo na čelu sa gđinom **Tešanovićem**. Koliko je tada bilo koordinacije govori podatak da institucije FBiH i BiH uopće nemaju ni evidenciju o zaključcima niti su imale interes za sudjelovanjem na toj konferenciji. Iduća europska konferencija je u 2005. godini i ukoliko ne bude Odsjeka za mlade upitno je koliko će ponovo imati efekta učešće BiH.
18. Prema shvatanju **UNICEF**-a ključni segment institucionalnog okvira za mlade jeste vladino tijelo na nivou izvršne vlasti (Regionalni monitoring izvještaj br. 7 UNICEF, 2000. godina)
19. Na **Aprilskoj konferenciji Lokalnih omladinskih vijeća/savjeta u BiH** (Neum, 4.2001.) predstavljen je po prvi put na nivou BiH koncept omladinske politike, uz napomenu da je ključni mehanizam provedbe jedne takve politike posebno tijelo vlade za pitanja mladih.
20. U Regionalnom izvještaju o mladima «Od rizika do osnaženja» iz juna/lipnja 2004. godine, **Svjetska Banka** opominje kako je neophodno da vlade u Jugoistočnoj Europi investiraju u mlade. U jednom dijelu navodi se i pregled omladinskih politika i mehanizama pojedinih vlada, gdje su najuspješniji primjeri Makedonija i Hrvatska koje ujedno i imaju najbolje strukturirana vladina tijela tj. posebnu Agenciju odnosno Odjel za mlade.
21. U 2004. godini u okviru institucionalnog razvoja BiH **Ured Visokog Predstavnika** je uočio i problem nepostojanja adekvatnih mehanizama za pitanja mladih u BiH što je kao upit poslano i Ministarstvu civilnih poslova tokom novembra/studenog 2004. godine.
22. U 2003. godini funkcionirala je Radna grupa za omladinsku politiku međunarodne zajednice u BiH koja je okupljala 20-ak međunarodnih organizacija i agencija. Jedan od dokumenata Radne grupe postavio je institucionalni okvir i adekvatna administrativna tijela za mlade kao prioritet u oblasti omladinske politike.
23. U prvoj verziji Pravne i institucionalne analize na polju mladih u BiH **Svjetske banke**, navode se posebne preporuke koje govore o potrebi formiranja vladinih tijela za mlade, među kojima je i posebna administrativna jedinica.
24. Prema prijedlogu njemačkog **GTZ**-a potrebno je stvoriti i Komisiju za mlade BiH. Da bi komisija bila funkcionalna potrebno je da je neko administrira, a to efikasno može uraditi jedino poseban ured, tj. odsjek za mlade.
25. U publikaciji **Specijalni izvještaj o razvoju omladinske politike u BiH** (OIA, 7.2002.) daje se kompletna argumentacija o mogućem institucionalnom okviru za mlade u BiH koji počiva na efikasnoj administrativnoj jedinici, predloženoj tada u okviru Ministarstva za europske integracije.
26. **Regionalni omladinski forum** u organizaciji Ministarstva civilnih i Ministarstva vanjskih poslova BiH sa preko 90 učesnika iz 9 zemalja regije iz nevladinog i vladinog sektora (Sarajevo, 3.2004.), istakao je važnost omladinske politike kao posebne, međusektoralne politike, a za koju je onda potreban i institucionalni okvir koji će je moći kreirati i sprovesti.

27. U **Rezoluciji Rimske konferencije UNICEF/Svjetske Banke** (6.2002.) o omladinskoj politici u Jugoistočnoj Europi, na kojoj je sudjelovao današnji Zamjenik Ministra civilnih poslova gđin. **Tešanović**, izričito se navodi da «primarni mehanizmi za razvoj, implementaciju i evaluaciju omladinske politike moraju biti uspostavljeni, a na nivou izvršne vlasti to su posebni odjeli za mlade.»
28. Bosna i Hercegovina nije do sada aplicirala niti ponudila ni jedan projekt za mlade u okviru **Centralno-europske inicijative (CEI)** iako postoji posebna vladina grupa za mlade. Učešće do sada vezano je samo uz jedan entitet, bez državnih službenika, bez izvještavanja i koordinacije. Odsjek za mlade je jedino tijelo koje može iskoristiti CEI za interese mladih BiH.
29. **Regionalni program youthNET** (IZ, Beč) ponudio je tokom zadnje tri godine mogućnost da vladina tijela za mlade zemalja Jugoistočne Europe koordiniraju svoje politike za mlade. Vladu Bosne i Hercegovine do sada predstavljali su predstavnica Direkcije za europske integracije, niko i na trećem sastanku tzv. savjetnik/ UN volonter iz Ureda gđina Terzića. Ni taj regionalni program nije iskorišten za konkretne projekte i moguću saradnju po pitanju mladih jer se tom temom niko zvanično ne bavi niti ne postoji vladino tijelo.
30. Na **Europskom omladinskom mirovnom samitu** u Sarajevu (5.2004.) u prisustvu 550 mladih iz 40 zemalja govore su održali gđin. **Terzić i Ministri Hailović i Ivanić**. Svi govori, kao i sam skup afirmirali su participaciju mladih, spomenut je PRSP i drugi vladini programi koji bi trebali poboljšati položaj mladih, ali sami ciljevi ne mogu biti sprovedeni, tj. njihovi govori neće postati realnost dok ne postoji tijelo koje to sve moći i implementirati.
31. **Na Konferenciji Svjetske Banke o mladima** (9.2004) na kojoj je sudjelovalo 150 mladih iz 70-ak zemalja svijeta, gđin **Terzić** je rekao da budućnost BiH trebaju oblikovati mladi. Kako? Ako država nema ni «adresu za mlade» za njihove ideje, projekte i dr.
32. **Sve** zemlje u Europi, većina u Latinskoj i Srednjoj Americi, niz zemalja Afrike i Azije, Australija i zemlje Pacifika imaju posebne administrativne jedinice za pitanja mladih na nivou izvršne vlasti, najčešće u obliku posebnog odjela, odsjeka, sektora, zavoda, agencije, instituta, ureda, pa i ministarstva za pitanja mladih.
33. **Sve** tranzicijske zemlje posljednjih godina prepoznale su ove argumente i formirale su posebna vladina tijela za mlade, npr.
- Hrvatska** – Odjel za djecu i mlade Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti
Srbija – Odsjek za mlade Ministarstva prosvjete Srbije
Makedonija – Agencija za sport i mlade Makedonije
UNAP Kosovo – Odjel za mlade, Ministarstvo obrazovanja
Albanija – Direkcija za omladinsku politiku Ministarstva kulture, mladih i sporta
Armenija – Odjel za mlade Ministarstva za kulturu, mlade i sport
Azerbejdžan – Generalni odjel za pitanja djece i mladih, Ministarstvo mladih, sporta i turizma
Bjelorusija – Odjel za mlade, Ministrstvo obrazovanja
Bugarska – Ministarstvo za mlade i sport
Češka – Odjel za mlade, Ministarstvo obrazovanja, mladih i sporta
Estonija – Odjel za pitanja mladih, Ministarstvo obrazovanja i istraživanja
Gruzija – Državni odjel za pitanja mladih
Mađarska – Ministarstvo za djecu, mlade i sport
Latvija – Odjel za omladinsku politiku, Ministarstvo obrazovanja i nauke
Litva – Državno vijeće za mlade
Moldavija – Odsjek za mlade pri Odjelu za sport i mlade
Poljska – Odjel za mlade, Ministarstvo obrazovanja i sporta
Rumunija – Generalni sekretarijat za mlade, Ministarstvo obrazovanja i istraživanja
Slovačka – Odjel za mlade, Ministarstvo obrazovanja
Slovenija – Ured za mlade, Ministarstvo obrazovanja, nauke i sporta
Ukrajina – Odjel za pitanja mladih, Državna komisija za pitanja djece i porodice